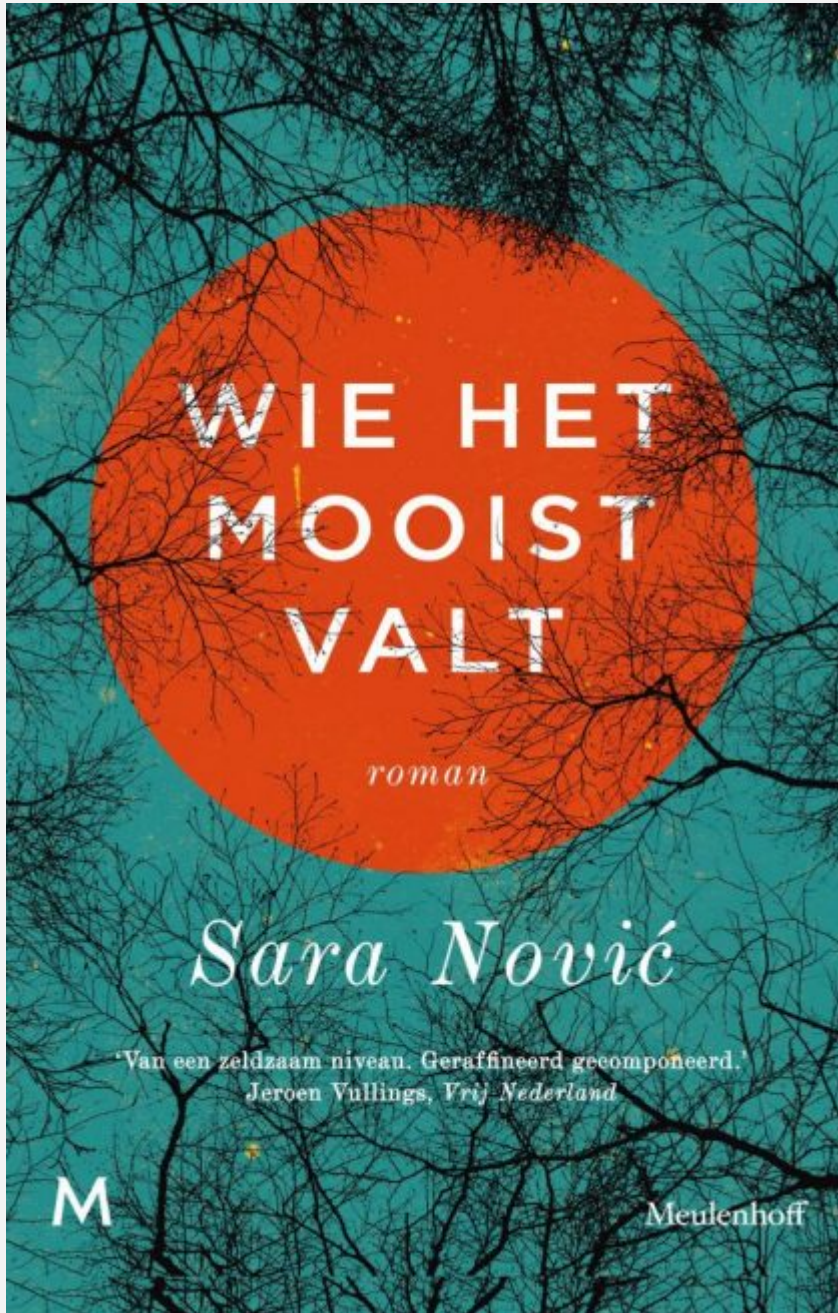

'Wie het mooist valt' door Sara Nović

Wie het mooist valt is de debuutroman van een Amerikaanse schrijfster met Kroatische roots, die is geboren in 1987. Zij woonde jarenlang in Kroatië en voedde zich daar met verhalen over de oorlog (1991-'95) die leidde tot de afscheiding van Kroatië van de toenmalige republiek Joegoslavië. Zij vertelt hoe Ana, een meisje uit Zagreb, die oorlog beleeft.

De Engelse titel van het boek is simpelweg *Girl at war*. De Nederlandse is veelzeggender, hij raakt aan meer lagen in het verhaal. Wie valt het mooist getroffen neer na een denkbeeldig schot, daar gaat het kinderen om die oorlogje of cowboys en indianen of wat voor strijd dan ook spelen. Voor Ana en haar vriendjes is dat niet anders in Zagreb, stad in oorlog. Mooi vallen wordt later voor Ana op een andere manier heel belangrijk.

Sara Nović is een goede verhalenvertelster. Met een treffend beeld, zelfs het kiezen welk merk sigaretten je koopt is een politieke kwestie, laat ze zien hoe een burgeroorlog sluipend ontstaat. Hij wordt een vanzelfsprekend gegeven in het alledaagse leven van Ana en haar vriendje Luka. Toch gaat het leven door voor de kinderen. Een belegerde stad is hun speelterrein.

Het verhaal wordt niet lineair verteld, maar in flashbacks. Het is een ijzingwekkend verhaal over wat het oorlogsgeweld in Ana's leven teweeg heeft gebracht. Ana, die inmiddels in de VS woont, samen met haar zusje is ze geadopteerd, wordt uitgenodigd door Sharon, een VN-official die ze kent uit het verleden. Een VN-commissie in New York, de stad waar ze studeert, wil haar verhaal horen. Tien jaar na alle traumatische gebeurtenissen kijkt ze terug op haar ervaringen. Ze reist

terug naar Kroatië, op zoek naar Luka, diens familie, buren, vrienden, naar de plek waar ze haar ouders verloor. Niet om het verhaal af te sluiten, want dat kun je niet, zegt Ana.

Wie het mooist valt is een boeiend boek, je wordt meegetrokken in het verhaal. Maar toch, als je het uiteindelijk dichtslaat blijven er een paar dingen wringen. Het verhaal van haar ontsnapping naar de VS en hereniging met haar zusje is spannend maar bevat te veel gelukkige toevalligheden om helemaal geloofwaardig te zijn. Allerlei aspecten van de geschiedenis van de Kroatische oorlog (de belegering van een steden, massamoorden, kindsoldaten) worden samengebald in het verhaal van één negenjarig meisje. Ook dat is te veel. Het is een roman, geen documentaire.

In een artikel in *The Guardian* vertelt de schrijfster hoe ze worstelde met de structuur van het vele materiaal dat ze had geschreven, tot ze opgelucht gebruik maakte van de suggestie van een collega voor de ordening die het boek nu heeft. Ik denk dat ze daarmee een kans heeft gemist. De kracht van een roman zit hem niet in een rond verhaal, maar in het spiegelen van de rafeligheid van het leven. Zoals gezegd, het is een debuutroman, ik ben benieuwd naar de volgende.

Uitgeverij	Meulenhoff, 2017
Pagina's	304
Vertaald	uit het Engels door Maaïke Bijnsdorp (<i>Girl at war</i>)
ISBN	978 9029 091 886

Recensie door Ine van Emmerik, januari 2018